

Villa Knots
gastouderopvang

PERSOONLIJK PEDAGOGISCH PLAN Villa Knots Gastouderopvang

Het persoonlijk pedagogisch plan van Villa Knots beschrijft mijn pedagogische uitgangspunten en opvoedingsdoelen.

Inhoudsopgave

De vier pedagogische basisdoelen	4
Doel 1: Een emotioneel veilige omgeving	6
Doel 2: De kans om persoonlijke competentie te ontwikkelen	7
Doel 3: De kans om sociale competentie te ontwikkelen	7
Doel 4: Leren van normen en waarden in de omgang tussen gastouder en kind.	8
Andere factoren voor een goede opvangomgeving:	8
Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling:	9
Protocol calamiteiten:.....	9
Gezonde kinderopvang:	9
Fysieke veiligheid	9
Kerdoelen	10
Voeding:	10
Bewegen:	10
Sociaal-Emotionele ontwikkeling:	10

Het is mijn pedagogische taak als gastouder om te werken aan een omgeving die voor alle kinderen kansen biedt. Hierbij zijn vier soorten ervaringen belangrijk:

- een emotioneel veilige omgeving
- de kans om persoonlijke competentie te ontwikkelen
- de kans om sociale competentie te ontwikkelen
- voorbeeld en uitleg over normen en waarden

Deze vier pedagogische basisdoelen (Marianne Riksen Walraven, verplicht voor iedereen die in de kinderopvang werkt) staan ook in de Wet Kinderopvang. In dit persoonlijke pedagogisch plan staat beschreven op welke manier ik deze doelen in de praktijk aanbied.

Wat hebben kinderen nodig gezien hun leeftijd en karakter? Wat wil ik voor kinderen bereiken in mijn gastouderopvang? En hoe pak ik dat in de praktijk aan?

Als je de vier basisdoelen heel eenvoudig vertaalt, kun je ze als volgt samenvatten:

Heeft een kind het naar zijn zin? Heeft hij iets geleerd dat zinvol is voor hem, heeft hij met andere kinderen gespeeld en heeft hij geleerd op een sociale en respectvolle manier met anderen om te gaan?

De vier pedagogische basisdoelen.

In de Wet Kinderopvang staat dat er vier zaken nodig zijn die een kind tijdens de opvang nodig heeft, de vier pedagogische basisdoelen.

Een gastouder moet zorgen voor een emotioneel veilige omgeving.
Een gastouder biedt een kind de kans om persoonlijke kwaliteiten te ontwikkelen.
Een gastouder biedt een kind de kans om sociale kwaliteiten te ontwikkelen.
Een gastouder draagt waarden en normen over.

Wat kan ik inzetten om aan deze vier basisdoelen te werken? Wat kan ik doen om een opvangsituatie te creëren die goed is voor kinderen, die leuk is en uitdaagt, die kinderen stimuleert en steunt?

Hierbij gebruik ik vijf vormen van pedagogische inzet:

De interactie tussen mij en het kind
De speelruimte
De groep
Mijn activiteiten aanbod
Het spel materiaal

Wat niet onder pedagogisch handelen valt, maar wat mijns inziens wel een onderdeel is van mijn werk, is het afstemmen met ouders. Hier zal ik dus ook op ingaan in dit plan.

Pas als een kind op alle pedagogische basisdoelen de juiste ervaringen krijgt aangeboden, is er sprake van een goede en gezonde opvangomgeving.

Met dit plan maak ik zichtbaar wat mijn aanpak is als gastouder. Ik laat hiermee graag zien dat gastouderopvang een waardevolle en belangrijke vorm van kinderopvang is.

Welkom

Hallo! Mijn naam is Doinja Groet. Ik ben geboren in 1968 en getrouwd met Ton. Samen met onze teckel Sjakie en de katten Gizmo en Guus wonen we samen in een fijn (rookvrij) huis in de wijk Salderes in Best.

In januari 2007 ben ik gestart met Villa Knots. Kleinschalige, erkende kinderopvang bij mij thuis.

Jonge kinderen begeleiden in hun ontwikkeling, en hun ouders op het soms lastige pad van opvoeding, is het allerleukste! Ik ben betrokken bij de kinderen, volg ze in hun ontwikkeling en heb zicht op hun behoeftes. Ook een goede afstemming met de ouders over de zorg en ontwikkeling van de kinderen vind ik vanzelfsprekend.

Het allerbelangrijkste is dat een kind zich thuis voelt bij mij. Dat is namelijk de basis waarop kinderen zichzelf kunnen zijn. In een kleine en veilige groep is het prettig werken aan sociale vaardigheden en het ontwikkelen van vriendschappen. Binnen Villa Knots mogen volgens de Wet Kinderopvang maximaal 5 kinderen tegelijk opgevangen worden; waarvan maximaal 4 kinderen van 2 jaar en maximaal 2 baby's (tot 1 jaar). Om de rust in de groep te waarborgen worden er geen kinderen opgehaald bij basisscholen of peuterspeelzalen. Ik vind het belangrijk om mij binnen mijn vakgebied te blijven ontwikkelen en volg daarom regelmatig opleidingen en trainingen. Kinderopvang is fantastisch werk waar ik elke dag weer van geniet!

Ik ben...

Enthousiast: Ik ben trots op Villa Knots en op mijn vak! Ik heb plezier in mijn werk en dat straal ik uit.

Flexibel: Elk kind en elke ouder is uniek en aandacht voor het individuele kind en zijn of haar ouder is voor mij dan ook vanzelfsprekend.

Professioneel: Ik neem de wensen van de kinderen en die van de ouders serieus en neem daarvoor mijn verantwoordelijkheid. Dat betekent ook dat ik, waar nodig, grenzen aangeef.

Deskundig: Ik heb oa. mijn diploma SPW3/Kinderopvang en een HBO-opleiding Kindercoaching. Uiteraard volg ik ook jaarlijks herhalingslessen EHBO voor kinderen.

Doel 1: Een emotioneel veilige omgeving

Een kind dat zich veilig voelt, voelt zich goed en heeft energie om te leren én zich te ontwikkelen. Om dit veilige, geborgen gevoel te bereiken begin ik elke dag met het hartelijk welkom heten van het kind en zijn of haar ouders bij binnenkomst. Ik praat met het kind op ooghoogte. Door even door mijn knieën te zakken wordt de afstand tussen mij en het kind verkleind.

Ik werk met een redelijk vaste structuur gedurende de dag. Dit zorgt voor rust en een veilig gevoel. Kinderen weten waar ze aan toe zijn. Door het aanbieden van rituelen bij bepaalde activiteiten zoals de maaltijd, slapen, verjaardagen vieren etc worden herkenningspunten aangebracht in de dag. Deze zorgen er ook voor dat een kind zich vertrouwd voelt.

Ook vaste breng- en haaltijden zijn belangrijk voor de structuur en continuïteit van de groep. De tijden die ik hanteer zijn:

Brengen tussen 07:30 – 09:00 uur + Halen tussen 15:30 – 18:00 uur.

Om ervoor te zorgen dat een kind en ik elkaar leren kennen, en een kind aan de opvang kan wennen, is een minimale opvangduur van 1 dag per week wenselijk.

Ik vind het belangrijk dat we veel plezier hebben en ik speel uiteraard met de kinderen mee.

Daarnaast biedt het programma natuurlijk ook ruimte voor het kiezen van eigen activiteiten en/of het wel/niet meedoen met de groep. Kinderen moeten zich op hun eigen tempo kunnen ontwikkelen. Ik stimuleer voor uitdaging, maar laat de keus bij het kind zelf. Activiteiten worden dus volop aangeboden, maar het is belangrijk dat het kind ook zelf keuzes probeert te maken en ik begeleid daarbij.

Ik werk regelmatig aan de hand van thema's. Thema's die aansluiten op de belevingswereld van de kinderen. Thema's worden tevens gebruikt ter oriëntatie op de buitenwereld. Voorbeelden van thema's kunnen zijn: de seizoenen, nationale feestdagen, Sinterklaas, beroepen etc. Thema's en alles wat hierom heen hangt die angst kunnen veroorzaken bij een kind, worden uiteraard gemeden. Voor deze thema's maak ik oa gebruik van een voorschools programma om de ontwikkeling van kinderen te stimuleren: KIKI. Dit programma is erkend als effectieve interventie door het Nederlands Jeugd Instituut en is bedoeld voor alle kinderen van 0 tot 4 jaar.

Voor de dagelijkse verzorging worden hoofdzakelijk de woonkamer en de uitbouw gebruikt, en de slaapkamers op de eerste verdieping. Ieder kind heeft zijn vaste slaapplek. Dit ligt vast in een beddenschema.

Als een kind zich van de groep wilt afzonderen kan dat op de bank.

Voor de allerkleinsten is er een mand met baby/box speelgoed, de iets grotere kinderen kunnen spelen met speelgoed uit de andere bakken. Als gezamenlijke activiteit wordt er vaak gekozen voor bv bouw materiaal (duplo). De teken/knutselmateriaal mogen de kinderen niet zelf pakken, die activiteit wordt gezamenlijk gedaan. Ik kies hier bewust voor, omdat ik in mijn gastouderopvang geen aparte ruimte heb voor deze materialen. Om de veiligheid van de jonge kinderen te waarborgen (kleine onderdelen) gebruiken we knutselmateriaal alleen in mijn bijzijn.

Kinderen hebben soms wat hulp nodig bij het spelen. Ik ga dan gezellig bij ze zitten en speel dan met ze mee. Ik hoop ze dan te stimuleren om zelf verder te spelen en probeer indien mogelijk alle kinderen bij het spel te betrekken. Op die manier help ik ook bij het sluiten van vriendschappen van kinderen onderling.

Kinderen mogen bijna de hele dag zelf bepalen waar mee gespeeld wordt. Alleen zijn er momenten dat het soms te overweldigend wordt. Dan stimuleer ik om eerst wat spullen samen op te ruimen en daarna met iets anders verder te gaan.

Doel 2: De kans om persoonlijke competentie te ontwikkelen

Hoe stimuleer ik een kind op de verschillende ontwikkelingsgebieden? Taalontwikkeling, grove en fijne motoriek ?

Dagelijks wordt er voorgelezen op de bank en de kinderen kunnen ten allen tijde zelf kartonboekjes uit de kast pakken. Die 'lezen' ze zelf of ze vertellen elkaar of mij wat ze in het boekje zien.

Ik probeer elke dag naar buiten te gaan om te rennen, te klimmen en te klauteren. Als dat niet kan maken we binnen met bv de stapstenen een soort hindernisbaan.

De fijne motoriek stimuleer ik door het aanbieden van knutselactiviteiten. Knippen, kleuren, verven, kleien etc. Dit is altijd een gezamenlijk activiteit aan de grote tafel, ivm eventuele kleine onderdelen van knutselmaterialen.

Ik stimuleer het kind door te benadrukken wat het al kan, door te complimenteren over de actie. Niet over het resultaat.

Er zijn op een dag veel leermomenten voor het kind. Door met elkaar te praten over bijvoorbeeld bijna-ongelukjes en het verwoorden van risico's. Als de kinderen bijvoorbeeld willen rennen op hun sokken kan ik uitleggen waarom dat gevaarlijk is. Of bijvoorbeeld kinderen die de baas spelen en het praten over bijbehorende emoties.

De kinderen worden gestimuleerd om samen te werken, samen te delen, samen dingen te ervaren. Ervarend leren dus.

Voor elke leeftijd is er spelmateriaal aanwezig. Bijvoorbeeld van houten knopjespuzzels tot legpuzzels van 60 stukjes. Van duplo tot lego. Van speelgoed om te leren lopen tot de stapstenen. Er is speelgoed voor jongens en voor meisjes, waar ze uiteraard allebei mee mogen spelen.

O.a. de persoonlijke verzorging van de kinderen zijn momenten waarop ik individuele aandacht kan geven en de kinderen kan helpen met het ontdekken van wie ze zijn en wat ze kunnen. Bij baby's benoem ik veel lichaamsdelen bij het verschonen, omkleden en naar bed brengen. Bij peuters is zindelijkheid zo'n moment. Als een kind eraan toe is begin ik in gezamenlijk overleg met de ouders aan zindelijkheidstraining. Ik verwacht wel dat ouders in deze fase thuis hier ook een actieve rol in spelen en dat we wat dit betreft 1 lijn trekken.

Doel 3: De kans om sociale competentie te ontwikkelen

De kinderen hebben plezier met elkaar, sluiten vriendschappen, ze maken ruzie en ze maken het weer goed. Dat is belangrijk omdat kinderen op deze manier zich de sociale regels eigen maken. Ze leren pro-sociale vaardigheden zodat ze zelfvertrouwen en eigenwaarde ontwikkelen en straks in staat zijn goed mee te komen in een maatschappij die steeds meer van ze vraagt.

Er is een dagelijkse vaste groepssamenstelling, daarin kunnen ze ervaringen delen met anderen. Ze leren van elkaar door emoties te delen en om te gaan met gewenst en ongewenst gedrag. Ik begeleid daar uiteraard wel in. Bijvoorbeeld als een kind perse geen kusje of knuffel wil van een ander kind, dan hoeft dat natuurlijk niet. Ieder kind heeft, net als wij volwassenen, zijn of haar persoonlijke ruimte. Ik praat daar dan over met ze.

De kinderen van verschillende leeftijden leren ook weer met elkaar en de leeftijdsverschillen om te gaan. Zo leren de kleine kinderen spelenderwijs van de grote kinderen door naar elkaar te kijken en elkaars gedrag te imiteren.

Ik stimuleer de oudere kinderen om de jongere kinderen te helpen of dingen voor te doen. Ik stimuleer ook dat ze mij helpen bij bijvoorbeeld de verzorging van de baby's.

Ik begeleid groepstafelgesprekken, bijvoorbeeld tijdens de maaltijd of tijdens een knutselactiviteit, door ze naar elkaar te laten luisteren. We laten elkaar uitpraten. We praten dus om de beurt.

In de interactie tussen kinderen onderling stel ik me niet op als politieagent. Ik observeer en probeer de kinderen een eventueel geschil altijd eerst zelf op te laten lossen. Uiteraard afhankelijk van hun leeftijd. Er zijn natuurlijk grenzen. Slaan mag nooit. Ik keur in dat geval het gedrag af, nooit het kind.

Vooraf 'doen-alsof' situaties zijn prettig om sociale competentie te ontwikkelen. Gezellig zogenaamd een kopje koffie bij elkaar drinken of doen alsof er een kindje ziek is. Tijdens dit spel maken we bijvoorbeeld het werken in een ziekenhuis of in een restaurant bespreekbaar. Of we praten over de gevoelens die komen kijken bij ziek zijn.

Doel 4: Leren van normen en waarden in de omgang tussen gastouder en kind.

Ik probeer de kinderen te leren dat iedereen anders is en dat we daar respect voor hebben. Door middel van dagelijkse dingen laat ik ze omgangsvormen zien door het voor te doen. Bijvoorbeeld: ik vind het belangrijk dat de kinderen elkaar begroeten als ze binnenkomen en gedag zeggen als ze weggaan.

In spelsituaties laat ik ze zien het verschil tussen moeten en mogen en goed en slecht. Dit doe ik vooral door niet het kind maar het gedrag van een kind indien nodig af te keuren.

Het kind wordt gecorrigeerd door het inzicht te geven in wat het fout doet en uitleg te geven van hoe het wel moet.

Wat mij betreft heeft een positieve benadering meer effect dan een kind te straffen. Een positieve sfeer helpt het kind om dingen te leren. Zo staat een kind open om dingen te ontdekken.

Wanneer er iets niet kan vanwege de groepssamenstelling wordt er uitgelegd waarom dit is en wordt er samen gekeken wat er dan wel kan worden gedaan.

De ruimte blijft leuk en gezellig door regelmatig gezamenlijk het speelgoed op te ruimen. Bijvoorbeeld voor het eten of een activiteit.

Als er een uitzondering is, zoals een evaluatie gesprek of een verjaardag, leg ik aan de kinderen uit waarom het die dag net even anders is.

Activiteiten die aansluiten op gebeurtenissen uit het echt leven, het gezin:

Verjaardagen vieren, Sinterklaas, jaargetijden, als er een broertje of zusje onderweg is. We gaan af en toe naar de bibliotheek en naar de kinderboerderij. En natuurlijk naar de speeltuin bij ons voor de deur.

Het gezamenlijk opruimen, samen aan tafel eten, kinderen zich belangrijk laten voelen door ze mij te laten helpen bij de dagelijkse dingen. Bijvoorbeeld door iets weg te laten gooien in de prullenbak of iets op tafel te zetten bij het fruit eten.

Andere factoren voor een goede opvangomgeving:

Wat niet onder pedagogisch handelen valt, maar wat ik wel een belangrijk onderdeel vind van mijn gastouderopvang, is de samenwerking met de ouders.

Voorafgaand aan de eventuele opvang vindt er altijd eerst een kennismakingsgesprek plaats. Hierin krijgen beide partijen de kans om te kijken of het klikt. Na een maximale overdenkingsperiode van 1 week, besluiten we dan of we met elkaar een overeenkomst aangaan ja of nee.

In deze overeenkomst worden allerlei afspraken vastgelegd over bijvoorbeeld de dagen/uren waarop de opvang plaats gaat vinden. Maar ook over de rechten van mij als gastouder en die van de ouders wat betreft betalingen. Deze overeenkomst wordt besproken in aanwezigheid van een consulent van het gastouderbureau.

Tijdens de opvang vind ik een goede overdracht erg belangrijk. Ik hoor dus graag aan het begin van de dag hoe het thuis gaat en of er nog bijzonderheden zijn. Aan het einde van de dag vertel ik graag over wat een kind gegeten en gedronken heeft, of het kind geslapen heeft en wat we met z'n allen gedaan hebben. Ook eventuele zorgen over een kind of zijn/haar gedrag kunnen dan kort besproken worden. Ik vind het echter geen gewenste situatie om in het bijzijn van het kind uitgebreid over hem of haar te praten. Indien nodig neem ik dus later telefonisch of via email contact op met de ouders.

Als een kindje ziek is, verwacht ik daar op tijd (zo snel mogelijk) een berichtje van. In overleg kan ik dan bepalen of het voor mij, voor de groep en voor het kind acceptabel is dat hij/zij wel of niet naar de opvang gebracht kan worden. De definitieve keuze hierover ligt altijd bij mij.

Het is altijd mogelijk om in overleg een bepaalde wenperiode af te spreken. Deze uren worden altijd wel als gewone opvanguren doorberekend.

Wat slapen betreft. Ik probeer zoveel mogelijk het slaapritme en de slaaprituelen van thuis over te nemen. Als een kindje een favoriete knuffel heeft, mag hij of zij die uiteraard altijd meenemen naar de opvang. Als een baby bij voorkeur op zijn/haar buik slaapt, dan kan dat hier ook. In zo'n geval tekenen de ouders een verklaring waarin ze hier specifiek toestemming voor geven. Dit in verband met het risico op wiegendood.

De kinderen die geen middagslaapje meer nodig hebben, doen in die uurtjes een rustige activiteit zoals een filmpje kijken, puzzels maken of een knutselactiviteit.

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling:

Als gastouder ben ik verplicht de meldcode te gebruiken bij vermoedens van geweld in huiselijke kring. Een meldcode voor huiselijk geweld en kindermishandeling helpt professionals goed te reageren bij signalen van dit soort geweld. Het stappenplan volgens deze meldcode ligt ter inzage bij mij.

Protocol calamiteiten:

In mijn calamiteiten protocol zijn twee achterwachten geregeld die tijdens een noodsituatie de opvang bij mij korte tijd kunnen verzorgen. Zij kunnen in bepaald situaties bij de kinderen achterblijven en de ouders informeren.

Gezonde kinderopvang:

Belangrijk als het gaat over gezonde kinderopvang zijn de volgende onderwerpen:

Voeding – Bewegen - Sociaal-Emotionele ontwikkeling – Mediaopvoeding – Hygiëne - Fysieke veiligheid

Fysieke veiligheid is een basisvoorwaarde. Net als een goede hygiëne. Daar ga ik hier dus verder niet op in. Jaarlijks wordt Villa Knots gecontroleerd door de diverse gastouderbureaus waar ik bij aangesloten ben, door middel van een Risico Inventarisatie.

Wat betreft **Mediaopvoeding**. Er wordt hier zelden gewoon tv gekeken, maar we kijken wel zo af en toe een dvd van bijvoorbeeld Nijntje of Juf Roos. De beeldschermtijd is dus beperkt. Alle mediabeleving wordt door mij met taal begeleid. We praten over wat we zien en horen. Ik stel vragen, benoem alles, laat dingen herhalen, laat raden wat er gaat gebeuren etc.

Kerdoelen

Maar mijn kerndoelen uit bovenstaande zes onderwerpen zijn:

Voeding:

Ik probeer rekening te houden met de voedingswensen van de ouders. Ik eet altijd met de kinderen mee en geef ze geen snoep. Eigen traktaties bij een verjaardag is in deze context eigen keuze.

Een standaard dag-eet-schema van de dreumesen en peuters ziet er als volgt uit:

- Ontbijt eten de kinderen meestal thuis. Als dit niet mogelijk is, dan nemen ouders eten mee en eet ik dat gezamenlijk met het kindje aan tafel op.
- Rond 10 uur eten we fruit. Dat bied ik aan, dus niet nodig om dit mee te nemen. De keuze is divers. Appels, peren, bananen, druiven, kiwi's etc. Soms mogen de kinderen zelf kiezen wat ze willen, soms bied ik iets aan. Niet ieder kind hoeft evenveel te eten, maar ik stimuleer elk kind wel om van de diverse fruitsoorten te proeven. Hierbij drinken we water of ranja.
- Rond 12 uur eten we brood. Ik bied standaard tarwebrood aan. Kinderen mogen kiezen welk beleg ze erop willen. Echter ga ik uit van minstens 1 boterham met gezond beleg. Vaak is dit leverpastei, smeerkaas, gewone kaas of worst. Anders is er keuze uit fruitstroop, soms Nutella of pindakaas.

Hierbij drinken we ook weer water, ranja of melk.
- Rond 15 uur eten we dan een koekje. Met weer water of ranja.

Ik kijk naar het individuele kind en zijn/haar mogelijkheden wat betreft het zelf brood smeren, zelf drinken etc.

Voeding voor baby's nemen ouders mee van thuis. Dat wil zeggen borst- of flesvoeding, fruithapjes, rijstwafeltjes etc. Als ouders dit willen, maak ik gebruik van de Rapley-methode waarbij kinderen zelf kunnen experimenteren met eten en van jongs af aan al zelf proberen te eten.

Door zelf het goede voorbeeld te geven, stimuleer ik de kinderen spelenderwijs om nieuwe dingen te proeven. Ik snij bijvoorbeeld dan wat rauwkost in stukjes en zet het op tafel. Daarbij oefenen we meteen de kleuren en kunnen we bijvoorbeeld stukjes tellen. Of we maken gezichtjes van het eten. Daarna natuurlijk samen smullen!

Bewegen:

Kinderen zijn van nature bewegelijk en ontdekken graag. Ik zorg voor een veilige maar uitdagende omgeving en voor passende activiteiten. Ik probeer elke dag minstens 1 keer naar buiten te gaan, naar de speeltuin aan de overkant van de straat. Daar kunnen de kinderen heerlijk rennen en spelen. Binnen kunnen we gebruik maken van de stapstenen of de Bilibo's. Dit verbetert spelenderwijs de coördinatie en het evenwicht en is goed voor de grove motoriek. Verder dansen we vaak gewoon zomaar, omdat het kan.

Sociaal-Emotionele ontwikkeling:

Hierover staat al voldoende informatie bij de bovenstaande beschrijving van de 4 basisdoelen.